

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 104.

V Ljubljani, v petek 8. maja 1885.

Letnik XIII.

Slovenci!

Ko se lansko leto zavoljo nepredvidnih zaprek ni mogla vresničiti želja mnogih Slovencev, da bi bili obiskali svoje brate Čehe v njihovi prvostolnici — v zlati materi Pragi, čule so se takoj od mnogih strani želje, naj bi se potovanje v Prago letos vsekakor izvršilo ter ob enem združilo s potovanjem na Velehrad, da se tako vdeležencem zabavnega vlaka ponudi prilika ogledati si one posvečene kraje, kjer sta besedo božjo oznanjevala sveta blagovestnika naša Ciril in Metod in kjer sta službe božje služila v lepem jeziku slovanskem.

Odbor, ki se je ad hoc osnoval, oziral se je na te želje in vredil je stvar tako, da se bode slovenski vlak peljal najprej na Velehrad in od tam čez Olomuc v Prago, potem pa skozi Brno in Dunaj nazaj.

Pogoje za vožnjo dosegel je odbor tako vgodne, da bode vsakemu, kdor si želi ogledati cvetoča česka mesta in sebesno sijajno prvostolnico česko z novim narodnim gledališčem; vsakemu, kdor letošnje slovansko tisočletnico želi proslaviti na kraji poslovanja slovanskih prosvetnikov in blagovestnikov, lahko mogoče vdeležiti se potovanja na Velehrad in v Prago.

Posebni vlak s slovenskimi potniki odpeljal se bode dné 10. avgusta iz Trsta ter bode do Spielfelda postajal na vseh postajah, od tam naprej pa le na poglobitnejših. Oni vdeleženci, ki stanujejo ob postranskih progah južne železnice, mogli se bodo v Nabrežino, v Divačo, v Št. Peter, Zidanimost, na Pragarsko in v Maribor pripeljati s katerikoli poštnim vlakom, da prestopijo potem v posebni vlak.

Na Dunaj prispel bode vlak dné 11. avgusta. Tu bode jeden dan odmora. Dné 12. avgusta odpelje se vlak v Uherské Hradište (Velehradská postaja), kjer se bode prenočevalo. Dan 13. avgusta odpelje se vlak v Olomuc, kjer poseben odbor že sedaj dela velike priprave, da — kakor piše njega predsednik — „dostojno sprejme drage mu brate slovenske“. Dné 15. avgusta bode prihod v Prago, kjer vsi slovenski potniki skupno ostanejo dva dni ter se vdeležé dveh gledališčnih predstav.

Vrniti se bode zamogel vsakdo z onim poštnim vlakom, s katerim bode hotel, preko Brna ter si, ako bode želel, ogledati tudi to mesto. Vožnji listki bode veljavni celih štirinajst dni.

Cene za vožnjo na Velehrad in v Prago ter nazaj pa so sledeče:

Od postaj	za II. razred		za III. razred	
	gld.	kr.	gld.	kr.
Trst, Grljan, Nabrežina, Prosek, Sežana, Divača, Lesečje, Št. Peter, Prestranek, Postojna, Rakek, Logatec, Borovnica; Krmin, Gorica, Sovodenj, Zagrad, Ronki, Tržič; Reka, Opatija, Jurdani, Sapijane, Trnovo-Ilirska Bistrica in Kilovče	34	—	23	50
Ljubljana, Zalog, Laze, Kresnice, Litija, Sava, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Zidanimost, Rimske toplice, Laški trg in Celje	32	—	21	50
Pulj, Vodnjan, Rovinj, Kanfanar, Št. Peter, Zabronič, Pazin, Cerovlje, Roč, Rakitovič, Buzet, Podgorje in Herpelje	38	20	26	50
Ptuj, Pragarsko, Št. Jurij pri Celji, Stori, Ponikva, Poličane, Slovenska Bistrica, Račje, Hoče, Maribor, Pesnica, Št. Ilj in Spielfeld	27	—	17	50
Gradec	23	—	15	50
Bruck na Muri	21	—	14	50
Beljak, Podravlje, Vrba, Poreče, Kriva Vrba, Celovec, Grabštanj, Sinčaves, Pliberk, Prevalje, Spodnji Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ribnica, Št. Lovrenec, Ruše, Bistrica in Lembah	32	—	21	50
Sisek, Lekenik in Velika Gorica	33	50	22	20
Zagreb, Zaprešič, Brežice, Krško, Rajhenburg in Selnica	29	50	20	—
Čakovec (Varaždin), Središče, Ormož, Velika Nedelja in Možganci	31	—	20	50

Ker je podpisanemu odboru najkasneje do 10. julija treba vedeti število vdeležencev, naj blagovolijo vsi oni, ki se za to odločijo, oglasiti se do tega časa pri predsedniku gosp. Ivanu Hribarju ali njegovem namestniku gospodu Ivanu Murniku. Tudi denar naj se pošilja jednemu ali drugemu imenovanih.

Kar bode drugega še potreba vedeti, priobčil bode odbor vsakemu vdeležencu posebej; razglasil pa tudi po slovenskih listih.

Slovenci! Njegova prevzvišenost, premilostivi vladika bosensko-sremski, Josip Juraj Strossmayer, sporočil je podpisanemu odboru, da se bode pridružil slovenskim potnikom Velehradskim. To Vam bodi v izpodbuje za obilno vdeležbo.

V Ljubljani, dné 8. maja 1885.

Odbor za priredbo vlaka v Velehrad in v Prago.

Rus in Anglež.

Temno-črno je bilo zadnje dni politično obzorje. Vojska ali mir? To vprašanje je vznemirjalo vesoljni svet, ki pozna moč „morskega soma“, vstrajnost in žilavost „severnega medveda“. Plahim sreem smo čitali brzojavke, ki so liki ognjene strele švigale med Nevo in Themzo ter oznanjevale danes vojno, jutri mir. Osedlal je bil že donski kozak svojega konja, in Škot osnažil svojo puško za divji, krvavi vojni ples. Imenovali so se že generali, ki naj bi odločili, kdo bo gospodoval v Srednji Aziji, beli car ali angleška kraljica. Velikanske so bile priprave na obeh straneh; kopicili so smrtonosno strelivo, le še iskre je bilo treba, in vzplamtel bi bil ogenj, ki bi obseval morski zaliv daljnega Hudsona, bregove ob Beltu, puščave ob Nilu, Črno morje, in se žaril nad parapomiškim pogorjem. In kdo vé, bi se li ne bila vnela tudi streha sosedova?

Hvala Bogu, struna, ki je bila do skrajnega napeta, je malo hlapneja, zdravi razum političnih krogov premaguje razdraženo strast ruskih in angleških časnikov. Še buči grom nevihte, še visé nad Evropo ledeni oblaki, a upajmo, da jih razžene severna burja, dober svet danskega kralja.

Akoravno bi pa tast ruskega carja in angleškega prestolonaslednika zabranil sedaj pretečo nevarnost krvave vojne med prvima velesilama, vendar bi bil boj le odložen za nekaj let.

Že iz časov Petra Velikega si Rusija prizadeva, da bi razširila svojo moč proti jugu in prišla do morja. Mnogo krvavih bojov je že bila, mnogo

LISTEK.

Beseda o napakah pri vzgoji.

Prvo pismo.

Blagorodna gospa!

Vém, da so Vam še dobro v spominu oni prekrasni dnevi, ko so našijužni bratje Hrvatje praznovali ob binkoštnih praznikih leta 1882 25letnico pevskega društva „Kolo“, ktere slavnosti ste se tudi Vi vdeležili. Napotilo se je v ta namen tudi več Slovencev od blizo in daleč v krasno metropolo jugoslovansko, proti biseru Hrvatske — v prijazni Zagreb. Tudi Vi, gospa, ste se podali tja doli, da ste sami videli to redko slovesnost. Po naključji sva se snidila takrat ter se tudi vdeležila skupnega izleta v prelepi „Maksimir“. Tistega vročega popoldneva se gotovo še spominjate, če tudi Vam niso več v spominu pogovori, ki so — meni vsaj — prijetno krajšali pot do „Maksimira“. Ne spominjal bi Vas danes onih pogovorov, ako bi Vam na razhodu ne

bil obljubil, da bodem to, o čemur sem takrat na potu samo površno govoril, pozneje z Vami pismeno obravnaval.

Govorila sva o novodobni vzgoji — osobito pa o lepih lastnostih Vaše hčerke Minke, ljubljenske Vašega srca. Želeli ste, da bi Vam navedel napake, storjene pri vzgoji miljene hčerke, ali ktere bi še utegnili v bodočnosti napraviti. Vse spoštovanje, gospa, posebno ker ste takrat govorili tako odkritosrečno, prepričevalno in nepristransko! Mar li pa moje odkritosrečne opazke ne bodo vžalile Vam nežne in rahle čuti? Sicer pa smete svoje napake, ki jih Vam hočem na kratko navesti, zagovarjati, kakor Vam drago, kajti jaz sem pripravljen na vse.

Tedaj Vaša Minka je talentirana 17letna deklica; učila se je mnogo iz raznovrstnih věd, ima zdravo domačo pamet, dostojno obnašanje, je ljubozna tovaršica, z besedo: dičijo jo vse tiste lepe lastnosti, ki so lastne vsaki po krščanski vzgojeni deklici. — Toda, gospá, ni vse zlato, kar se sveti. Oprostite, da govorim odkritosrečno: „Vaša Minka je neizrečena koketa!“ Prosim, prosim, nič oporekati, kajti jaz si še upam dostaviti: „Predobra in pri-

zanesljiva mati je vsemu temu kriva.“ Prepričan sem, da mi bote ugovarjali: Oh, kako sem čuvala in pazila pri vzgoji na svojo hčerko, in vendar se mi podtikajo napake! Gotovo ste tega mnenja, deklica mora največ sama na-se paziti, ona ne smé svoje luči skrivati pod mernik itd. Vse res, dobra prijateljica, vendar je povsodi, kakor tudi pri vzgoji potrebna neka gotova meja, kaj se smé dovoliti in kaj ne. Pri deklicah naj se gleda na to, da se jim že v nežni mladosti vcepijo v njihova srca pobožnost, ponižnost, dobrosrčnost, pokorščina in sploh vse tiste lepe krščanske lastnosti, ki zamorejo mlado deklico povzdigniti pred svetom, kar pa, oprostite, pri Vaši Minki ne opazim. V duhu Vas vidim, kako ste nejevoljni radi moje odkritosrčnosti; odpustite mi, če sem Vam s tem zló učinil.

Dobro vem, da materna ljubezen do svojega otroka marsikaj pregleda. Večkrat si tudi sami z najboljšo voljo in najpametnejimi sveti niste znali pomagati. Vedite, mladina je večidel trmasta in svojeglava, kar se težko odpravi. Pa kaj govorim? Tako pametna mati, kakor ste Vi, bode pač sredstva našla, da bode tudi največ trmoglavost zatrla!?

darovala, da bi si odprla pota, po katerih bi izvoževala obilne pridelke in izdelke prostranih svojih pokrajin. In to je naravno. Toda, z nekakim strahom opazujejo evropske države vedno rastočo moč polazijskega cesarstva, ne morejo razumeti skrivne moči in sile ruskega naroda. Zato zapirajo pota ruskim „kozakom“, boječ se za svoj obstanek; v prvi vrsti Angleži. Skupna Evropa je prepovedala Rusiji prehod skozi Dardanele in pustila jej prosto le ledeno, pol leta zamrznjeno morje. To je bil hud, poniževalen vdarec mogočni državi.

Zopet je prišla Rusija za orožje, da oprosti Jugoslovana turškega jarma, ob enem pa tudi raztrga verige ob Bosporu. Toda vsaka država je dobila l. 1878 v Berlinu svoje zadostenje, vsaj moralno, izvzemši Rusijo. Turčije, se vé, ne vzamemo v poštev, kajti ta je bila pasivna, le vreča, iz katere se je plačevalo. Ruski narod je bil ponižan, ostal je brez plačila za prelito kri. Obljubili so mu sicer državniki mnogo milijonov, katerih pa Turčija nikoli ne bode plačala. Duhovi so bili razburjeni, pretila je rusko-nemška vojska, in močje kot: Aksakov, Katkov, Skobelev so imeli pri narodu največ veljave, dočim se je krčilo število „zapadnjakov“. Ves ruski narod je klical: „Nemec je sovražnik, Njemeec jest kolobosa.“

Zviti Bismarck pa je vedel odvrniti od Nemčije veliko nevarnost. Po shodu v Skiernjovicah obrnila je Rusija zopet svojo pozornost v Azijo, kakor politiki ugibljujejo, da bi prišla do morja, do perzijskega zaliva.

Velika in častna je naloga za Rusijo v Aziji, ako jo reši s pravimi sredstvi. Neizmerno je ozemlje, koder je nosil ruski trgovec rusko blago. Toda nevarna so bila pota po širnih pokrajinah divjih Turkmenov in Kirgizov. Zaprti so bili gorski prehodi s trdnjavami, in treba je bilo trdih bojev. Leta 1834 prisvojila si je bila Rusija kirgiško deželo ob reki „Sir Darija“, od Aralskega morja do meje Džungarije. Krimska vojska je pretrgala daljno rusko prodiranje v Azijo.

Leta 1864 je Rusija razširila svoje meje čez Taškend in Kokand. Leta 1873 je prišla vrsta na Hivo, in naslednja leta je pridobil Rusiji general Kaufman vso deželo kokandskega hana. Leta 1879 je zavojeval general Skobelev Geok-Tepe in kmalo potem Merv. Tako je Rusija prodrla do Afganistana, do ključa angleške Indije. Prizadevala si je v Aziji razširiti in zavarovati svojo trgovino. Ker so pa divji in roparski rodovi vedno motili in zavirali njeno delo, morala jih je kaznovati in tako se je približala Afganistanu. Tudi 30. marca bil je prisiljen ruski general Komarov sprejeti se z Afgani, ki so ga napadli. Posledica je bila, da je odpodil Afgane od mesta Penždeha, in ta novica je vznemirala Evropo ter povzročila strah vojske med Rusijo in Anglijo. Anglija je poslala na mesto svojega zastopnika Petra Lumsdena, da poizvé in sporoči, kdo je zakrivil boj pri Penždehu, ali Rusi ali Afgani. Toda Rusija se ni hotla mnogo dogovarjati o tem; predlagala je le, da se naj določi bodoča meja. Rusija ne misli več pustiti iz rok strateško zelo važnega Penždeha, marveč zahteva tudi Ak-Tepe, Pul-i-Khisti in Marušak. Ti so namreč važni prehodi čez reki Kuš in Murgab. Iz Penždeha pe-

lajo mnogotere ceste: proti severu do Merva, Buhare in Aralskega jezera, proti zapadu skozi Saraks, Askabad, Kisil-Arvat na Mihajlevsk do železnice in Kaspijskega morja, proti vzhodu do Balka, Kundusa, dalje do Saripola in do prehodov preko Hindusa; proti jugovzhodu po dolini reke Murgab do Kabula, skozi prelaz Khyber v angleško deželo Pendžab. Dalje se vije cesta od Marušaka proti zahodu do Teherana v Perziji.

Od tu ima toraj Rusija v svoji oblasti osmero cest, in ako se tukaj vtrdi, odprta so ruski armadi pota do Herata, Indije in Perzije. Severni hanati afganistanski Balk, Kundus in Badakšan pripadli bodo prej ali slej k Rusiji, tudi brez puške.

Iz rečenega se lahko razume angleško oboroževanje. Penždeh je liki zagozda v Afganistanu. Hanat za hanaton se bode od kraljestva oddrobil, ako se emir Abdurrahman ne sprijazni z Rusi. Anglija bi mogla to zabraniti le z veliko armado, ki bi jo morala poslati v Afganistan, kar ji pa pri sedanjih razmerah ni tako lahko mogoče.

Abdurrahman spozná svoj kritični položaj, zato ni poklical Angležev na pomoč. Ko bi namreč Angleži hotli posredovati z armado, takoj bi Rusi posedli Herat ter Eyub-hana proglasili emirom.

V Berlinu sodijo o tej zadevi po besedah „Kreuztg.“ tako-le: „Da Rusi prodirajo proti Afganistanu, tega ne more nikdo zanikati. Vpraša se le, je li to prodiranje tolike važnosti, katero mu Angleži pripisujejo. Indijski minister, lord Kimberley, misli, kakor je govoril v zgornji zbornici, da je Herat v nevarnosti, kar bi bilo gotovo velike pozornosti vredno. Ravno prijateljsko Rusi ne ravna. Kakor l. 1870 hočejo porabiti trenutek, ko sovražnik ni pripravljen. Toda politika ne pozná viteških pravil. Po pravici bi ga imenovali norca, ki bi take prilike ne porabil, posebno pa proti Angliji, ki je vedno brezozirno iskala svojega dobička.“

Ako upajo Angleži, da bodo s svojim pretenjem ostrašili Ruse, je to le domišljija, ki se more tolmačiti le z zgodovinskega stališča Anglije. Malo ne dve sto let se ji je vse prijazno vklanalo. Rusiji se Anglije ni treba bati ob srednje-azijskih mejah, najmanj sedaj, ko ima v Sudanu opraviti. Vrh tega pa v Petrogradu dobro vedó, da so v zvezi z Nemčijo in Avstrijo dobro zavarovani proti britanskim nakanom. Tudi po padu Herata bi se ničesa ne spremenilo...“

To vse je Gladstone dobro prevdral in začel iskati posrednika, da bi pomiril Anglijo z Rusijo.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. maja.

Notranje dežele.

Večkrat smo že pisali, da bi Slovani po celi Avstriji z obema rokama Boga zahvalili, če bi jih vlada ravno tako „zatirati“ izvolila, kakor Nemci tožijo, da so „zatirani“, pa še ne moremo molčati o tej zadevi. Iz *Številke* dohajajo zopet obupni glasovi ondašnjih Slovanov o neznosnem stanju in groznicah, ki se jim v šoli godé. Slovenske otroke mučijo že od prvega razreda z nemščino in čisto naravni nasledek tega je, da se otroci niti

brati ne naučé ter se večinoma večji teščki iz šole povrnejo, kakor pa so tje kaj prišli. Postava od leta 1870 za šlezijske šole veljavna sicer jasno velava, da naj se nemščina po slovanskih šolah še le od petega šolskega leta naprej podučuje; na večerzrednicah pa že od tretjega leta in naj se povrh tega, kolikor mogoče nemščina rabi za podučni jezik. Tej določbi nasproti je pa ondašnji deželni šolski nadzornik šolskem svetu dokazati poskušal, da če hočejo kaj vspeha pri poduku z nemškim jezikom doseči, mora se podučevanje že takoj v prvem letu začeti, ker „metoda“ že tako zahteva. Pri tem je tudi ostalo. Sedaj se trudijo in mučijo učitelji in učenci, ne da bi le količkaj vspeha pokazati zamogli, in to Knotz, Pickert, Schönerer in tovariši imenujejo pokroviteljstvo Slovanov od strani vlade! Lepa hvala za tako pokroviteljstvo, rajše bi imeli „zatiranje“, kakor ga imate vi, pod katerim bi se pač srečne čutili.

O *nemški narodnosti v Avstriji* in njeni nalogi, oziroma njenem domišljevanji, angleški časnik „Times“ piše, da se je njim do sedaj morala vedno posebna klobasa pripravljati in to zaradi posebnega duha njihovega in politične modrosti. Tudi v bodočnosti tako izjemno stališče za-se zahtevajo, če ga bodo pa dosegli, je dvomljivo, ker bo pravica, s katero se za tako prvo mesto v državi poganjajo, vedno bolj piškave vrednosti, ker povsod le ob veliki zvon nemštva bijejo. Ker se sami za Nemce oglašajo in od drugih narodnosti odločujejo, s tem tudi vse druge silijo k spoznavanju svoje narodnosti in k napravi lastnega tabora. Tako postopanje bo nemško-avstrijem na veliko škodo, pridobili si pa z njim prav nič ne bodo. Če bi bili oni več avstrijski in manj nemški, lahko bi ostali duševni voditelji 36 milijonom podanikom; kot Nemci so pa le del te velike družine in še to ne največji. Take politike naj se toraj avstrijski Nemci varujejo, če jim je na lastnem obstanku in na obstanku države same kaj leželo! Kar toraj cel svet spozná, kar je celemu svetu jasno, tega avstrijski Prusjani nočejo verjeti. Naj le še nadalje rujejo, kolikor jim drago, sad take politike ne bo izostal. Dozorel bo in — znabiti na njihovo škodo!

Vprašanje o *sežiganji mrličev* nekterim Dunajčanom še vedno preglavico dela. Ker se vsaka stvar društveno laglje doseže kakor posamično, osnovali so na Dunaji društvo „Urne“, katero se misli iz vpeljavo sožiganja mrličev pečati. V soboto je bila deputacija tega društva pri ministerskem predsedniku grofu Taaffeju s prošnjo za fakultativno vpeljavo sožiganja mrličev, za kar si hoče društvo potrebno peč samo pozidati. Udov je do sedaj 800 iz vseh stanov, premoženja imajo pa že 3000 gold., kar bi popolnoma zadostovalo, ker so se odločili za peč po laškem načinu, kakor jih imajo v Pini, Varese itd. Grof Taaffe pokazal se je tudi v tej stroki jako dobro podučena, in je rekel, da vlada načelno ne bi imela prav nič proti sožiganji mrličev in bi je bila že zdavnaj dovolila, če bi se paragrafi kazenske sodnije ne protivili temu. Kolikokrat se je že primerilo, da so kakemu hudodelstvu zavrtnega umora še le čez leta in leta na sled prišli po objavi ljudi, ki so za tisto vedeli, pa so doslej trdovratno molčali. Sodnija dala je dotičnega sumljivega mrliča izkopati in še čez leta in leta pokazalo se je na ostankih, kar jih je ravno še skupaj bilo, ali je bil raniki res zastrupljen ali ne. Kje pa naj taka hudodelstva čez leta in leta zasledujejo pri sežiganem telesu? Marsikak hudodelec bi se v pest smejal, ki je morda tega ali onega nadležnega mu sorodnika s poti spravil na tajen način, kedar bi se umorjenih telesnih ostankov dim dvignil iz peči ter bi bilo ob enem vsake sledi konec njegovemu hudodelstvu. Tukaj je le jedna pot, pot postavodajalstva, in ni nemogoče, da se bo to že novi državni zbor s tem vprašanjem pečal. Toliko že danes lahko rečemo, da če bi se fakultativno sožiganje vpeljalo, bi poprej še

Ali dovolite mi dalje govoriti. Vam bi ne bilo mogoče svoji hčerki dokazati, kako nezdravo in neprijetno je nositi pretesne obleke? Se ve, moda današnjega časa je pač taka, da včasih človeka tako spači, da je večkrat smešen in podoben kakšni neumni živali, na pr. opici...

Povejte svoji Miniki, naj bo vedno in povsod priprosta in naravna; tujega jezika naj se ogiba, kolikor vé in zná; tudi ni lepo, če se šopiri s „citati“ tujih jezikov. Recite ji, naj se oblači po domače! Ako bode v taki narodni obleki stopila med svet, jo bodo vsi pošteni spoštovali; sicer pa, gotovo ste že sami opazovali, da hči mnogokrat postane zavoljo materne nečimernosti nečimerna. Mari bi ne bili bolj veseli, ako bi se o Vaši hčeri govorilo: „Ona je prav dobra deklina — in nosi se tako pametno, kakor nobena v celem mestu.“ Pametni ljudje ne gledajo nikdar na lepo in drago obleko, ampak na lepo in pravno obnašanje.

Gospá, ne mislite, da se le Vaša hči tako nosi in oblači! O ne! Vse, vse, ki so jednake starosti z Vašo, kajti to je dandanes žalibog v navadi.

Govorila sva zadnjikrat med drugim tudi o tem, kako je vendar to, da se mladi močje v novejšem

času tako bojé v zakon stopiti; število zastarelih deklet se pa od dné do dné množi. Verjemite mi, da je temu vzrok novodobna vzgoja. Take v duhu časa vzgojene deklice ne mislijo na nič družega, kakor na lišp, razveseljevanje itd., in to je nesreča za moža, če nima tisočev in tisočev na razpolaganje, česar pa ne morejo vsi močje imeti.

Mlado deklico je treba dalje podučiti, da je delavna, pridna in v vseh stvareh modra in lepega obnašanja. Delo in spolnovanje ženskih dolžnost jo potem povzdiguje pred celim svetom; taka mlada deklica s takimi lepimi lastnostmi se sveti kot biser med drugimi. Vsaj oba dobro veva, kako je mladina urno pripravljena vse storiti, če umemo prav in pravilno z njo ravnati. Podobna je mladim drevescem, ki se dajo na vse strani vpogniti. Čemu bi toraj zanemarjali svoj prekornostni posel namreč: svojo hčerko na pravo pot pripeljati, dokler je še čas?

Da, gospa, vzgoja je umetnost! Z edinim prepovedovanjem se malokdaj kaj doseže, pogosto celo nasprotovanje. Tehnikar napeljuje vodo iz te struge, v kateri ne sme ostati, v drugo. Jednako delajo pametne matere. Smoter modre vzgojevalke naj bo

vedno: „Vzgojaj bolj negativno kakor pa pozitivno“, t. j. bolj z odvrčanjem, kakor s strogim zapovedovanjem. Take samostalne deklice, kakoršna je tudi Vaša Minka, svoje vzgojiteljice še poslušati ne marajo! Pri taci deklicah se mora nevedoma vzgojevati: To ni lepo, to ni v redu, to se ne spodobi za žensko itd., se vé, vse v pravem času in na pravem mestu. Ako bote tako delali, bote svoj namen dosegli. A, kako zamorem to doseči, mi utegnute zopet oporekati? Ni posebno težko, kakor si morda domišljujete. Materno srce pač vse premore; kmalo najde sredstva in pota, po katerih se mora zmirom ravnati, da svojemu ljubljencu pred oči stavi boljše bodočnost. Ako hočete, da bo Vaša hči vesela, mirna in srečna, jo morate vaditi priprosto pravega okusa in zvestega spolnovanja dolžnost za ženski poklic. Deklici ne smete nikdar dovoliti, da bi po svoji glavi ravnala in ne pozabite „Goethejevih“ besed:

„Dienen lerne bei Zeiten das Weib nach ihrer Bestimmung, Denn durch Dienen allein gelangt sie endlich zur Herrschaft — Zu der verdienten Gewalt, die doch ihr am Ende gebühret.“

(Konec prih.)

postavili dobili, ki bi obligatno raztelesovanje mrličev pred sežiganjem zapovedovala.

Rusini v Galiciji dobili so zopet svojega nadškofa. Dosedanji nadškofski oskrbnik Sembratovic postal je grško-katoliški metropolit in so ga 5. t. m. na jako sijajen način vmetili. Pri cerkveni slovesnosti sta bila navzoča, rimsko-katoliški in pa armenski nadškof, več civilnih in vojaških dostojanstvenikov in pa silno veliko pobožnega naroda. Pri banketu popoldne napil je novi metropolit v imenu rusinskega naroda sv. očetu in pa presvitlemu cesarju, obema v imenu naroda neomahljivo in neomadeževano zvestobo obetava. Prepomenljiva je ta napitnica za Rusine, kajti ni ga naroda v Avstriji, ktere ga bi si verski kakor tudi politični nasprotniki več prizadevali k odpadu (zlasti k verskemu) pritirati, kakor se to pri Rusinih dan na dan ponavlja. Sosednji Rusi si vse prizadevajo, da bi Rusine do prestopa k pravoslavni ruski cerkvi pripravili in res moramo priznati, da ne delajo brez uspeha. Ko bi Rusini od Rima odpadli in k Moskvi pristopili, podrl bi se za dolgo dolgo časa most, po katerem se nadjamo, da se bodo pravoslavni v katoliško cerkev povrnili.

Ko je Avstrija leta 1878 šla v **Bosno** mir delat, kar se ji je velikimi žrtvami na krvi in denarju tudi posrečilo, pridržala si je pravico, da če bo treba, sme svoje vojake do Mitrovice, toraj do Albanske meje potisniti. Večkrat čitali smo po raznih listih, da se bo letos to vresničilo, ker se Avstriji potrebno zdi vsakojakemu nemiru, kadar bi se jel ondi širiti, že takoj na ognjišči sapo zadušiti. Do sedaj nismo hotli omenjati takih novic, ker se nam niso zadosti vrjetne zdele. Bolj vrjetna zdi se nam pa novica, ki jo ima „N. Fr. Pr.“ iz Carigrada na 2. t. m. Ondi stoji črno na belem, da je avstrijsko-ogrski poslanec visoki porti razodel misel Dunajske vlade, da se sedaj namerava od Turčije kakor tudi od cele Evrope priznane ji pravice poslužiti in okupacijo zasedenih pokrajin do Mitrovice raztegniti, ker se ji gibanje po Balkanu za javni mir nevarno zdi. Nevarnost je tem večja, ker se nič gotovega ne vé, kako se bode Rusija in Angleška pogodili. (Kakor znano, se je že vse na bolje obrnilo.) Na Dunaji so v tem najnovejšem zasedanju oziroma njegovi raztezi v ministerskem sovetu govorili; kedaj da bi se to zgoditi moralo, pa ni še določeno. Turčiji se je namen že sedaj objavil, da ne bo predebelo gledala, kadar se vresniči. Ako Avstrija svoje čete do Mitrovice dalje pomakne, se je zagojdila med Srbe in Črnogorce popolnoma, kar bo imelo v bodoči jugoslovanski politiki silno velik pomen. Posebne vrednosti bo pa tako zasedanje Mitrovice z vsakojako bodočo vstajo v kotorski boki, ktera je, kakor znano, svoje življenje na Črni gori dobivala. Sedaj jo bo Avstrija od dveh strani popolnoma obkoljeno imela in bo toraj upornike laglje za žilico potipala, kakor bi ji bilo tisto sicer mogoče.

Vnanje države.

Rusija in Angleška ste se na planem morji nedavno srečali. Ruska vojna korveta naleti na svojem potu na angleško vojno fregato, ki je bila do vrha oborožena. Kako lepa priložnost pokazati, kdo je večji junak, ali kaj hočem, se poprašuje vsaka? Nobenemu izmed obeh kapitanov ni bilo znano, je-li vojska med obema državama že napovedana ali ne. Kaj storiti? Sklenila sta, da se oba popeljeta v najbližnje mesto Almeria, kjer sta za ruskega konzula vedela. Tistega sta vprašala, kako in kaj in ko jima je bil razložil, da se dosedaj še ni vojska napovedala in da vse le bolj na mir kaže, odšla sta kapitana na svoje parnike in sta po primernem pozdravu vsak svojo pot odrinila. Mislimo si pa slučaj, da bi jima bil ruski konzul rekel, da se že pokajo v goratem Afganistanu, kteri pa, če ga človek le dolgo ogleduje in premišljuje, polagoma podoba Carigrada dobi, ali bi se ne bila na planem morji ponovila basen o dveh levih, ki sta se v puščavi drug drugega požrla do konec repa, da so le čopiči ostali!

Laški minister zunanjih zadev, g. Mancini, je odgovarjal na interpelacijo, ki se mu je gledé **laške zunanje politike** stavila. Z Abesinci se nikakor tako grdo ne gledajo, kakor so to nekteri po svetu raztrosili. Laška je šla na Rudeče morje na podlagi jako zmerne programa, ki se opira na modro in prevdarjeno politiko, ter ne bo zaradi tega Laška nobene škode imela. Saj jo cela ekspedicija ne stane več nego le uboga 2 milijona frankov in kaj je to za Laško, ki je navadno v tako srečnem položaju, da ji polovica podanikov po Evropi stika s trebihom za kruhom, druga polovica pa doma grajščakom žuga in revolte napralja. Kaj je le za tako državo dva milijona — prava reč! Za to so pa prijatelji z Angleži in z vsemi velesilami evropskimi, vsled česar se bode v srednjem morji ravnotežje ohranilo. Da so šli na Rudeče morje na uro gledat, pravi Mancini dalje, se mora le odobravati, ker vlada nobene reči huje ne sovraži, kakor lenobo. Nekam so toraj morali. Ker se jim je v Trst še prezgodaj zdelo, odrinili so v Rudeče morje na sprehod, kjer se jim primerno dobro godi. Na kereenske gorice pa še niso šli, ker nočejo Abisincev žaliti, kteri imajo do tistih senčnatih goric pravice. V kongijski svet popeljejo se nekoliko pozneje, kadar se bo brez nevarnosti in posebnega truda že kaj dobiti dalo. Poslanec Camporeale je zahteval,

da naj se kamori predložé diplomatska pisma, ki so iz Rudečega morja došla, pa menda ni nič opravil, kajti taka pisma se silno nerada pred časom javnosti izročajo. Cairolu in De Renzis predlagala sta sedanji vladi nezaupnice, ktere se pa še niso sprejele.

Za zastopika **severo-amerikanskih zedinjenih držav** v Rimu pri laškem kraljevem dvoru imenovan je bil nedavno g. Keiley, ki se je pa že prav čez malo na to tej časti odpovedal, kar je več ali manj pozornost raznih krogov na-se obrnilo. Pravega vzroka pa le nihče ni vedel. Stvar je pa ta: Keiley je bil ob svojem času, kedar so Lahi Rim zasedli in sv. očetu vse pobrali odločen protivnik takemu nasilstvu, čez ktero je tudi javno zabavljaj, koder je ravno hodil. Posebno razžaljivo govoril je pa leta 1871 na taboru v Richmondu o roparski laški državi, o nasilstvu, ki se je sv. stolu storilo, o vjetji sv. očeta in o še marsičem drugem. Kar je g. Keiley takrat obsojal in grajal, tisto obsoja in graja še dandanes. Po diplomatskem potu so v Kvirinalu zvedeli preteklost njegovo z opazko, da je Keiley dandanes še ravno tisti klerikalec in „nepoboljšljiv“ zagovornik „zastarelih“ nazorov o kraljestvu papeževem, kakor je bil pred 14 leti. Minister Mancini je takoj nato svojemu zastopniku v Washington odpisal, da v Kvirinalu na novega poslanca g. Keileya niso prav nič radovedni in bi bilo prav vse eno, ali pride ali ne. Da so ta migljaj v Washingtonu takoj razumeli in bodo v Rim družega imenovali, ki bo imel več garibaldijanske krvi v sebi, se umé samo po sebi. G. Keiley pa pride najbrž na Dunaj, kjer se ga ne bodo tolikanj vstrašili, kakor so se ga v Kvirinalu, ko so slišali o njegovem značaju.

V **istočni Afriki** se je nekaj pokrajin okoli Hararja prostovoljno Francozom podvrglo. Na 8. aprila razvili so ondi francosko zastavo, ker so dotični poglavarji sami prosili za francosko varstvo. Sveta, ki so si ga Francozje vsled tega pridobili, pravijo, da ga je veliko in so se ga na podlagi pismeno izražene želje ondašnjih glavarjev polastili. Za mednarodno trgovino bo to jako velike koristi, ker Karavane v najnovejšem času niso imeli zadostnega varstva, odkar so Angleži egiptovske vojake iz Hararja pobrali.

Izvirni dopisi.

Iz Kostanjeviške okolice, 7. maja. (K volitvam.) Ako kedaj veljá stari pregovor, kakoršna so ljudstva, tako imajo vlado, se to pač mora reči o dóbi konstitucionalni, v kteri narodi volijo svoje zastopnike in po njih se mora ravnati vlada. Da temu ni vselej tako, je krivo, da med politično manj zavedne volilce posegajo nepoklicane moči, kterim se pogosto posreči splošno mnenje obrniti na svojo stran, vodo napeljati na svoj mlin. Pri drugi in tretji volitvi se potem začné volilcem, obloženim z obljubami, odpirati oči, in v kljub vsi agitaciji taki kandidati propadejo, kakor se je ravno kar zgodilo g. prof. Šukljeju, kteri je s svojimi praznimi besedami samega sebe na javnem polju storil nemogočega. Še komaj dobro zgine g. prof. meščanom izpred oči, pa kmetskim volilcem pripelje pošta iz Rudolfovega novega kandidata. Tamkaj se je konstituiral volilni odbor, kteri hoče kmetskim volilcem vriniti poslanca, c. kr. notarja g. dr. Poznika.

Varujmo se kmetovalci, da se ne vsedemo na razpostavljene limance, kajti tudi konservativni Nemci so že semtertje zaguali glas, da doktorjev nikar. Notarji so c. kr. uradni možje, odvisni od vlade, volijo naj jih toraj tudi uradniki po mestih, ako njim drago. Če tudi se po večem vjemamo z načeli sedanje vlade, nam vendar to nikakor ne more in ne sme biti povod voliti od nje odvisnega moža; zbornica naj ima obraz večine ondi zastopanih volilcev. Ne gre li že davno po vseh resnično za blagor našega kmetovalca vnetih krogih srčna želja, da se službe notarjev popolnoma odpravijo? kajti interesi notarja in poljedelca se ne strinjajo, pač pa so si v nasprotji; smemo pa pričakovati toliko ljubezni do zatiranega poljedelca, da bode c. kr. notar pozabivši svojo lastno korist, se zanj potegoval? Dvomimo. Nikakor s tem ne mislimo in tudi ne smemo reči, da bi tudi notarji in doktorji ne imeli srca za narod in njihov blagor, večkratna skušnja nam dokazuje nasprotno, a toliko pač smemo trditi, da za volilce poljedelce notarji in doktorji niso pravi poslanci.

Oklic sicer na prvem mestu zagotavlja, da ne vsiluje nobenega poslanca, vse prepustivši centralnemu volilnemu odboru; toda listek se kmalo zasukne, ker vdriha po sedanjem poslancu gosp. V. Pfeiferju.

Gosp. V. Pfeifer pri tem odboru ne najde milosti, če tudi je on naš, sam poljedelec, toraj naše bremena sam čuti in pozná, ne dovolj, da se za-

molči vse njegovo dosedanje delovanje, se mu celó tudi podtika, kar naravnost ni res. „On je preveč Krčan, se javi, hoče vse zavode spraviti v Krško.“ Že to nam nekako čudno pojasnuje izjavo, da se nam ne vsiluje noben kandidat. Pisatelju teh vrstic je Krško dobro znano, pa do zdaj tamkaj še ni našel niti enega zavoda ne po, ne brez milosti g. Pfeiferja, izvzemši morebiti, ako g. doktor ondotno meščansko šolo prišteva zavodom, pa tudi to Danaidno darilo so Krčani prejeli iz vse druge, kakor g. Pfeiferjeve roke. Enega zavoda pač Dolenjci pričakujemo, in to je „vinejska šola“, „a Krško je preveč na koncu meje za ta zavod“, se je izjavil g. poslanec Pfeifer sam in dozda še nisem čul, da bi mu bili celó Krčani za to zamerili, če tudi je on njihov someščan. Ko se je pričela proti njemu agitacija, pregledal sem kratko njegovo šestletno delovanje in se prepričal, da pri sedanjih okoliščinah bi tudi najbolj jezični doktor ne bil nam pridobil več; kakor se bode gotovo tudi opravičeval sam, kadar mu bo prilika dajati račun od svojega delovanja. Zoper njega ruvati popred, in sicer za njegovim hrbotom, se nam zdi malo možko.

S Hrvaškega, 6. maja. Da se pojmi o odstavljenem srbskem metropolitu Mihajlu, o katerem govori „Slovenec“ št. 89 v predalu „vnanjih držav“ bolj razjasnijo, bo dobro, ako se priobči pismo, ktero je pisal nadškof belgrajski in srbski metropolit (Mihajlo) vesoljnemu patrijarhu Joahimu IV. v Carigradu o priložnosti, ko je patrijarh priznal Teodosija Mrazovića za srbskega patrijarha. Po ruskem časniku „Svět“ glasi se:

„Vaša svetost!“ Pismo vaše svetosti od 13. novembra 1884. leta št. 2991, s kterim priznavate Teodosija „postavnega in rednega“ metropolita srbske kraljevine, ni le osupnilo vseh drugih naših cerkvá in pravovernih duš krščanskih, tudi potrla jih je, v globini srca vžalilo in vnejevolilo.

Znano je vaši svetosti, da smo mi (pa tudi drugi srbski arhijereji) branili našo cerkev in njene kanonične pravice, in zato smo bili z voljo svetne oblasti, ktera dela za drugoverske sovražnike, nasilno in protipostavno pregnani s svojih mest brez sodbe, brez našega opravičenja, in celó našega zadolženja nam niso povedali pred cerkvijo ali vladarjem srbskim.

Znano je vaši svetosti, da je v Srbiji brez soglasja, brez znanja, brez dogovora s cerkveno oblastjo izdala svetna oblast cerkvene postave, ki so popolnoma nasprotne cerkvenim postavam. Teh cerkvi nasprotnih svetnih postav zakonita srbska hijerarhija ni mogla sprejeti, ker je ostala zvesta svoji dolžnosti in arhijerejski prisegi.

Znano je vaši svetosti, da je ob času, ko smo še mi sedeli na naši stolici kakor zakoniti srbski arhijerej, srbska vlada sklicala arhijerejsko skupščino, ktere členi so bili takrat svetovnjaki in nekteri duhovniki; pa noben arhijerej ni sodeloval v sejah te nepostavne, cerkvenim predpisom nasprotne skupščine, v kteri ni bilo niti enega arhijereja. In ta „arhijerejska“ skupščina, brez sodelovanja arhijerejev, je izbrala arhimandrita Teodosija za arhijereja in metropolita srbskega, in to takrat, ko je še živel pravi postavni metropolit, ki ni dal svojega puščenja (demisije), kteri niti pred cerkvijo niti pred svetno oblastjo ni bil ničesar kriv, in tudi po nobeni oblasti ni bil preslušan o svoji krivnji.

Tega arhimandrita je poslala srbska vlada s svojimi vradniki v Avstrijo, v Karlovce. In tukaj je German Andjelić... posvetil Teodosija za arhijereja. Andjelić je dobro vedel, da v kraljevini Srbiji je metropolit in trije arhijereji, med tem ko je četrti nehal bivstvovati; vedel je, da Srbija ni njegov, ampak tuji delokrog, nad kterim on ni imel ne oblasti ne pravice...

Znano je vaši svetosti, da preteklega leta je srbska vlada prosila dovoljenja pri veliki cerkvi, da bi Teodosij mogel priti v Carigrad iz tega namena, da se predstavi patrijarhu in sinodi, pa da je ta prošnja ostala takrat neuvažena iz tega vzroka, ker cerkev ne priznava Teodosija za pravičnega, postavnega in kanoničnega arhijereja.

Zdaj pa je vaša svetost vse zgoraj navedene protipostavnosti in prestopne izvolila popostaviti in in tako ovračanje in preziranje cerkvenih kanonov razglasiti za kanonično dejanje?!

Kakor je to nasprotno pravičnosti, tako je tudi pohujšljivo, in to tem bolj, ker je ta glas prišel od velike cerkve, in se s tem svetost kanonov naše cerkve izmetuje zasmehovanju pravovernih in drugovernih.

Srbska cerkev je avtokefalna; svojo neodvisnost

je dobila od velike cerkve, potem ko so ji bile vse pravoslavne avtokefalne cerkve priznale neodvisnost. Doslej je ona zmeraj goreče vzdrževala zvezo z vsemi pravoslavnimi cerkvami v duhu kanonov, ali nikdar ni pričakovala takega razkola in zasmeha...

Naj pomisli vaša svetost vse nasledke takega postopanja, ki vničuje zagovornike kanonov, pa okrepljuje one, ki z nogami gazijo svete kanone naše cerkve. Vse tri žive arhijereje srbske, ktere so siloma, kakor tudi mene, pregnali z naših postavnih stolic, — vse nas je krepila doslej popolna in pravična tolažba, da smo mi nedolžni, in da smo trpeli za našo cerkev; zato nismo hoteli, da bi bila igrača nevarne in zanjo pogubne politike in stranke.

Ali dejanje vaše svetosti, akotudi je v nas namenjeno, hoče nas demonstrativno oropati tudi te tolažbe, kakor nepravilno tako tudi razžalljivo.

Vsi trije arhijereji me prosijo, naj vaši svetosti predočim to njih in mojo veliko bolečino in žalost.

Zato jaz v svojem imenu in postavnih srbskih arhijerejev izrazujem pred vašo svetostjo in svetim sinodom velike cerkve, da se niti jaz niti oni ne odrekujejo naši postavni in kanonični pravici na svoje eparhije, ter protestujemo proti vsem nasilnim in nepostavnim dejanjem in postopanjem, storjenim na nas in v naši cerkvi, ktera očitno zanikujejo in postave pravoslavne cerkve, kteri mi služimo vestno in goreče v čast in slavo svete pravoslavne vere in cerkve naše.

Izročam sebe, naše kanonične in postavne arhijereje, in naše srbsko pravoslavno duhovništvo svetim molitvam in blagora — Blonosti vaši, ter z globokim spoštovanjem in pokornostjo ostajem vaše svetosti itd. nadškof belgrajski in metropolit srbski Mihajlo. Kijev, 29. dec. 1884.

Po pravici moramo reči: to je pravo cerkveno prašanje v kraljevini Srbiji. Po tej poslanici se nam srbski metropolit Mihajlo ne predstavlja kot prijatelj Rusije, a še manj kot ruski agitator, za kar ga nemški in od njih odvisni časniki razupivajo. Vilinski.

Domače novice.

(„Slovensko društvo“ na Štajarskem) objavlja in slovenskim volilcem priporoča sledeče kandidate v državni zbor:

1. Za okraje: Maribor, Slov. Bistrica, Konjice, Slov. Gradec in Marenberg: gosp. baron Goedel, bivši državni poslanec in podpredsednik v poslaniški zbornici, dvorni svetovalec itd.

2. Za okraje: Ptuj, Ormož, sv. Lenart, Rogatec, Šmarje, Ljutomer, Gor. Radgona: č. gosp. Božidar Raič, bivši državni poslanec, župnik.

3. Za okraje: Celje, Vransko, Gor. Grad, Laško, Šoštanj, Brežice, Kozje, Sevnica: g. Mih. Vošnjak, posestnik v Celji. Naj bi se le soglasno volili. Na Štajarskem bo sploh borba huda, ker se bodo i nemčurji s svojimi ljudmi vsiljevali. Naj toraj vsak Slovenec svojo dolžnost stori in zmaga mora naša biti!

(Za notarja) v Kranj pride Zatiški notar gosp. Viktor Globočnik, kjer bo 15. maja svoje uradovanje pričel.

(Č. g. Nikolaj Dolinar) v Šinkovem Turnu je nevarno zbolel ter je bil včeraj previden s sv. zakramenti za umirajoče.

(Nabor konj za vojake) bo jutri 9. maja na trgu cesarja Jožefa, kjer bo letos nekoliko tesno vsled semnja in pa zaradi cirkusa, ki je ondi.

(Morilec) svojih treh otrok, nesrečnemu Koširju, gre na Žabjeku jako slabo. Mož je v bolniški sobi, vedno leži, se nič ne zaveda in nič ne živa. Včeraj opoldne vžil je še le prvo hrano.

(Divizija c. kr. 12. topničarskega polka), ki ima iz Celovca v Ljubljano priti, ne more semkaj, ker so ji konji za smrkjem oboleli. Do sedaj so morali že 8 konj pokončati. Pravijo, da se je bolezzen po remontah v Celovec zanesla.

(Prva predstava v cirkusu) je bila sinoči. Kdor je prijatelj konj in produkcij z njimi, naj si stvar ogleda, ne bo mu žal. Izvrtno je vse. Da ste prvi dve umetnici imeli malo zmote, je bajé krivda dotičnega sluga. Tacih telovadcev, kot jih ima Amato, nima z lepa kdo. Čim manji in mlaji so ti ljudje, toliko večji umetniki so. Skoro otroci so in tako vežbani, da mora vsakdo le strmeli. Tudi za smeh je dobro preskrbljeno in gotovo bo vsakdo rad še drugikrat društvo obiskal.

(Volilni shod) slovenski napravi „Slov. društvo“ v četrtek na 14. t. m. na Štajarskem pri Mariji Devici v Pušavi dopoldne ob 9. uri v Gatejevi gostilni, popoldne ravno tistega dne ob 3. uri pa v Sevnici ob Dravi.

(Umrl je) v Trstu včeraj dopoldne ob 10. uri za mrtvoudom baron Anton Petz, vmirovljeni c. kr. viceadmiral, jeden tistih junakov, ki so s slavnim Tegetthoffom leta 1866 častno zmago pri Visu priborili. Več o ranjem jutri.

(Izselovanje) v Ameriko se na Goriškem vedno bolj razširja, ker brezvestni agentje ljudi k temu zapeljujejo. Amerika sploh ni več to, kar je bila nekda in naših domačinov, ki se sedaj tje kaj selijo, večina žalostno pogine. Marsikdo krvave solze preliwa, tje kaj dospevši, ker vse v drugačnem svitu dobi, kakor mu je pa tisto brezvestni agent tukaj slikal. Gradišćanski okrajni glavar je zavkazal orožnikom, naj za takošnimi agenti nekoliko pogledajo, in res so našli že znanega tiča, ki je bil zaradi zapeljavanja ljudi k izseljevanju jedenkrat že kaznovan z globo 100 gold.

(„Grof Wimpffen, c. kr. poslanik v Parizu s sinom in slugo“), tako se je bil zapisal predvčeranjem nek silno imeniten gospod v enem prvih Tržaških hotelov med tujece. Mož mora pač pozabljen biti, ali pa se premalo s politiko peča, sicer bi bil moral vedeti, da se je grof Wimpffen, ki je bil v Parizu za poslanca, lansko leto vstrelil in da je njegov namestnik grof Hoyos. Ker je pa „grof“ svoj račun natakarku pošteno plačal, in ker ga Tržaška policija tudi na nobeni drugi velikosleparski poti ni zasačila, mu ni nikake nadlege delala, ker se je sam podviral, da je hitro odšel.

(„Hranilno in posojilno društvo v Ptuj“), imelo je meseca aprila t. l. dohodkov 11.376 gld. 49 kr., in izdajkov 11.343 gld. 23 kr., toraj vsega prometa v tem meseci 22.719 gld. 72 kr.

Telegrami.

Kronstadt, 7. maja. Danes se je pričel pomorski promet z inostranstvom.

Petrograd, 8. maja. Sklenilo se je transkaspisko železnico od Kizilarwata preko Ašabada in Kaške do Merva, in od ondot nadalje pa do Burdalika potegniti. Do jeseni jo bodo zdelali do Kaške, do spomladi do Merva in v teku poletja 1886 pa do Burdalika.

Petrograd, 8. maja. Glavne točke v novi afganski meji določile se bodo v sporazumenjenju z velevladstvi.

Berolin, 8. maja. Danski kraj pravi, da je pripravljen prevzeti razsodbo v angleško-ruski zadevi od 30. marca, če mu jo bodo ponudili. Nemški cesar je pa menda prevzel napravo sporazumenjenja med Rusi in Angleži v afganskem vprašanju.

Otava, 7. maja. V bitki na 3. maja so bili indijanci popolnoma tepeni. Zgubili so 100 mož, ki so mrtvi ostali.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

8. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 10 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 90 „
Akoje avstr.-ogerske banke	853 „ — „
Kreditne akoje	287 „ 75 „
London	124 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 86 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 85 „
Nemške marke	61 „ — „

Od 7. maja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ „ 4%	96 „ 40 „
„ „ papirna renta 5%	91 „ 05 „
Akoje anglo-avstr. banke	200 gld. 101 „ — „
„ „ Länderbanks	98 „ 50 „
„ „ avst.-oger. Lloyd v Trstu	562 „ — „
„ „ državne železnice	300 „ 80 „
„ „ Tramway-društva velj. 170 gl.	214 „ 30 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 170 „ 50 „
„ „ 1864	50 „ 169 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 17 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 „ 75 „
„ „ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Tuji.

6. maja.

Pri **Maliču**: H. Ohr, fabrikant, z Dunaja. — Kassler, Fischer, Weschansky, Ortner, trgovci, z Dunaja. — Suzana pl.

Kirchuber, zasebnica, iz Gradea. — Karolina pl. Schildenfeld, zasebnica, iz Gradea. — vitez Jettmar, c. kr. okr. glavar, s soprogo, iz Opatije.

Pri **Stonu**: Karl Scherer, baletni plesalec, iz Petrograda. — Commer, Tekla baletna plesalka, z Dunaja. — Reitmaier, Izidor Michalup, trgovec, z Dunaja. — Roman Kraus, uradnik južne železnice, iz Maribora. — Josip Maček, zasebnik, iz Jaske. — S. Zenkovich, zasebnica, s hčerjo, iz Trsta. — pl. Nemanlić, soproga c. k. polkovnika, iz Pulja. — Mna Donat, posestnica hêtele, iz Postojne. — Marija pl. Vieten, zasebnica, iz Prestraneka.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Payer, posestnik, iz Wolfsberga. — Frane Muri, koroški dež. poslanec, iz Jezera.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ljudevit Steiner, c. k. svetnik dež. sodnije, s soprogo, iz Kremsa. — Božidar Sittig, zasebnik, iz Radolice. — Silvio Valenta, tajnik cirkusa Amato, iz Pulja. — Emil Spenupani, umetnik, iz Bologne.

Pri **Avstrijskemu caru**: Miha Vesel, komi iz Trsta. — Janez Schilcher, pos. pivovarne, iz Gradea. — Edvard Schubie, c. k. davk. praktikant, iz Radolice.

Pri **Virantu**: Janez Poseh, zdravnik, z družino, iz Žužemberka. — Anton Boič, Ignacij Mercher, posestnika, iz Dolnje vasi. — Josip Barteline, posestnik, iz Kočevja.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 4 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zaba-sanje, gliste, bolezni na vrani, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite **Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-Ju**. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stojčim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkóczyju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezzen čedalje huja prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet** za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj **dr. Maličev protinski cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, zvsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

(6) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasnanju človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skaženem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja
na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.